

dr. Erdő Péter

bíboros, prímás úr őeminenciája
Esztergom-budapesti érsek
részére

Főtisztelendő Bíboros Úr! Eminenciás Uram!

Ferenc pápa Őszentsége vasárnap a római Szent Péter téren, midőn az osztrák autósztrádán megtalált 71 halottért imádkozott, immár sokadszor emelt szót a menekültekért. Korábban például kijelentette, hogy visszautasításuk háborúval ér fel; „ez erőszak, ezt gyilkosságnak nevezik” - mondta. Júniusban felszólította azokat, akik lezárják határaikat a menekültek előtt, hogy kérjék Isten bocsánatát, tavaly pedig, az Európai Parlament plenáris ülése előtt mondott beszédében, utalva az Afrikából csónakon menekülők számtalan tragédiájára, túrhetetlennek nevezte, hogy a Földközi-tenger egyetlen hatalmas temetővé váljék. Őszentsége tehát ezúttal is Jézus tanítását követi, amellyel a Megváltó a zsidóság befogadó hagyománya mellé állt; a mellé a hagyomány mellé, amely befogadta Izráel népébe a moábita Ruthot, aki így válhatott Dávid király dédnagyanyjává.

Az egyház fejének példája szomszédságunkban követőkre is talált. Schönborn bíboros, bécsi érsek például a minap jelentette be, hogy érseksége ezer menekültnek ad szállást, és hasonló magatartásra kérte a többi ausztriai egyházmegyét is. A burgenlandi egyházmegye már korábban följánlotta 200 menekült elszállásolását. Szerbiában pedig Német László, nagybecskereki püspök a Szent Család egyiptomi menekülését hozva példának kérte híveit arra, hogy segítsenek a menekülőknél, amennyiben és ahogyan tudnak.

Eminenciás Uram!

Számomra, magyar katolikus számára mindez egyre több kérdést vet fel. Nem először kell elbizonytalanodva és némileg kétségbeesetten szembesülnöm azzal a kérdéssel: tulajdonképpen mit képvisel hazánkban a Katolikus Anyaszentegyház, és mit képviselnek egyházi vezetőink? Családok, gyermekek érkeznek Magyarországra is, éhesen, szomjasan, betegen, menekülven több ezer kilométeren át a háború poklából. "A ki az ilyen gyermekek közül egyet befogad az én nevemben, engem fogad be; és a ki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, a ki engem elbocsátott." - mondja Jézus a tanítványainak (Mk 9,37). Hazánkban viszont, ezer évvel a kereszténység fölvétele után egy magát kereszténynek tekintő kormányzat mindezzel homlokegyenest ellenkezően cselekszik: egyet sem fogad be közülük, hanem szögesdróttal és fölfegyverzett katonasággal állja útjukat. Méltó elvi kiindulópontnak tartjuk az Ön által az augusztus 20-ai szentmisén mondottakat, ám szavait nem követték tettek. Márpedig egyházunknak szervezetenként, a főpapságnak, jelesül a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciának pedig testületileg kellene egyértelmű és határozott állást foglalnia, hogy helyére kerüljenek a fejekben és a lelkekben Krisztus igéi. Nem elégséges most már a csendes segítség nyújtás, hanem amellet világos iránymutatás is szükséges, karakán kiállítás, amely a társadalom többsége számára is láthatóvá teszi, hogy ezekben a válságos időkben nem tétlenkedik az egyház, hanem példamutatóan segít a bajba jutottakon, bátorítja a jó szándékú embereket, és elítéli a gyűlöletkeltőket.

Bíboros Úr csütörtöki nyilatkozata meggyőződésem szerint csak növelte a bizonytalanságot. Egyházi vezetésünk habozását és tétlenségét a menekültekkel kapcsolatos bizonytalan jogi helyzettel indokolta. Határozott véleményem, hogy ha a világi hatalom tudatosan lemond az egyetemes értékekről és önként feladja az erkölcsi tartását – amint ezt az Orbán-kormány tette –, akkor egyházunknak vállalnia kell annak kockázatát, hogy kivívja a világi hatóságok ellenszenvét. Mert ma a magyar kormányzat embertelen elképzeléseihez igazítja a jogszabályokat, ezért a Krisztus nyomában járó, könyörületes egyház természetes módon kell, hogy kihívást intézzen vele

szemben. Nem mi, hívek és humánus nem hívők, nem az életüket mentő, otthonaikat elhagyni kényszerülő fiatal és idős felebarátaink provokálták a hatalmat, hanem ellenkezőleg: a kormányúdnál lévő politikusok teszik ezt az ártatlan emberekkel. Jézus sem volt provokátor, ám ha Isten vagy a másik emberben a Teremtőt megalázó hatalmasságok között kellett választania, habozás nélkül az Atya mellé állt. Tegyük mi is így, ebben legyen Ön a példaképem, s ne hivatkozzunk az elemi tisztességgel és az Örömhírrrel szemben megalkotott törvényekre.

Tisztelettel kérdezem tehát: nem az volna-e az egyház küldetése, hogy a politikáról szólván, a kormány cselekedeteit Jézus mércéjével mérje és szembesítse az eredménnyel a magukat Jézus követőinek tartó kormánypárti politikusokat? Hogy minden eszközzel a Megváltó örök tanítása szerint segítse a gyámolításra szorulókat?

Nagy tisztelettel arra kérem ezért Eminenciádat és Eminenciádon keresztül főpapjainkat, emeljék föl végre szavukat. Az Önök morális érvei talán inkább hatnak a kormányzó politikusokra; a katolikus egyház erkölcsi tanítását nehezebben hagyhatja figyelmen kívül a magát kereszténynek valló kormányzat, mint az ellenzék – általuk – okvetetlenkedésnek tekintett érvelését, a nemzetközi közösség figyelmeztetését, vagy a civilek kétségbeesett segélykiáltásait.

Budapest, 2015. szeptember 4.

Őszinte nagyrabecsüléssel:

Kerék-Bárczy Szabolcs
DK elnökségi tag